

Fylkesmannen i Oppland

MØTEREFERAT		Dato: 29. september 2017	
Rovviltnemnda i region 3/Oppland			
Møtet innkalt av	Sekretariatet v/Fylkesmannen	Referent	Sidsel Røhnebæk
Møtedato	28. september 2017	Møtetid	Kl. 10:00 – 13.00
Møtested	Statens hus, Lillehammer	Møteleder	Aud Hove
Deltakere	Medlemmer i rovviltnemnda: Aud Hove, Kari-Anne Jønnes, Mariann Isumhaugen, Ragnar Nordgreen og Trygve Brandrud Fylkesmannen: Harald Klæbo, Vebjørn Knarrum, Linda Hovde Nordås, Torild Jacobsen og Sidsel Røhnebæk.		
Ikke til stede			
Tilhørere	Kristina Hegge (OB), Astrid Olstad (OBS), Ole Knut Steinset (SNO), Marie Skavnes (Mattilsynet) og Tom Rune Engen (lisensfellingsprosjektet jerv)		
Kopi	Eli Blakstad og Bente Odlo		

Åpen post 10.00 - 10.15

Innlegg og orienteringer

Saksliste:

28/17 Godkjenning av innkalling og saksliste

Ingen merknader.

29/17 Godkjenning av referat fra møte 24. august 2017

Ingen merknader.

30/17 Orienteringer

Bestandsstatus, skadesituasjon og skadefellinger i Oppland

Harald Klæbo informerte.

Bortsett fra det store skadeomfanget av ulv på Toten og Hadeland, er det generelt en nedgang i påviste skader i tilnærmet hele Oppland. Totalt nesten 700 dokumenterte skader grunnet fredet rovvilt, av disse er det 290 som skyldes ulv. Ser er bort fra ulveskadene på Hadeland og Toten, er skadeomfanget som er registrert ellers i fylket rekordlavt. Ingen endringer i bestandstall siden forrige møte 24. august.

Bestandsstatus og skadesituasjon per 28. september 2017

Jerv:

6 påviste ynglinger i Oppland, ved to er det gjennomført hiuttak. Supplerende overvåking med DNA-innsamling, per dato fra 25 ulike individ. Flere individer kan bruke begge sider av fylkesgrensene. En fanger ikke opp alle individer gjennom DNA-funn/analyser. I 2016 var det via DNA påvist 10 ulike individ i Ringebru/Øyer og for 2017 er individtallet minimum 4 ulike dyr.

Alle individer identifisert fra DNA er et minimumsestimat på bestandsstørrelse. Det er foreløpig ikke helt klart hvor stor andel av den faktiske bestandsstørrelsen disse minimumstallene utgjør. Andelen vurderes å være høy i Norge (70-80 % for voksen jerv), da det generelt er god dekningsgrad i innsamlingen. Man har et stort antall analyserte prøver, og man finner igjen en stor andel tidligere kjente individer blant døde voksne jerver.

Det er per dato dokumentert vel 40 skader av jerv mot vel 90 på samme tid i 2016. De største skadene av jerv er påvist i Frydalen i Fron og i Billingen/Skjåk mot Møre og Romsdal. Relativt få skader i Dovre som hadde stor belastning i 2016.

Gaupe:

5 familiegrupper i Oppland, og to av disse er i Ottadalen som er utenfor prioritert yngleområde. De øvrige tre er innenfor gaupe-prioritert område. Det er en oppgang i skader grunnet gaupe, vel 40 i år mot 25 på same tid i 2016. Hovedtyngen av gaupeskader er som tidligere i Sør-Aurdal og Nordre Land, samt i Ottadalen.

Bjørn:

Det er påvist om lag 50 skader grunnet bjørn, og de fleste er i Ringebu og Øyer.

Ulv:

Det er påvist store skader grunnet ulv på Toten og Hadeland med 229 skader. Totaltallet er nærmere 300 sau dokumentert tatt av ulv, inkludert tap på Akershusiden, etter ulv i beiteområdet fram til skadefelling 7. august. I tillegg er det også dokumentert 60 skadetilfeller til ulv i Ringebu. Der ble en ulv felt 19. juni på skadefelling.

Kongeørn:

Foreløpige rapporter viser 22 påviste hekkelokaliteter i Oppland i år, og av disse har det vært 16 vellykkete hekkinger. Det er i år mye smånagere og god mattilgang. Forrige «toppår» er 2014 med 31 vellykkete hekkinger. 17 påviste skader grunnet kongeørn som er noenlunde fordelt over hele fylket.

Skadefellinger og lisensfelling per dato

Per 28. september er det felt 2 ulv på skadefelling (19. juni i Ringebu og 7. august i Østre Toten) og en bjørn (21. juni i Stor-Elvdal).

Lisensfelling for bjørn er i perioden 21. august til 15. oktober og lisensfellingskvoten er på 2 bjørn. En bjørn er kjent påskutt i Øyer 27. september og ettersøk er i gang. Denne er senere «friskmeldt» og kvoten er fortsatt per dato 2 dyr.

Lisensfelling for jerv er i perioden 10. september til 15. februar og lisensfellingskvoten for 2017/2018 er 12 jerv med maks 5 hundyr. Per dato er ingen jerv felt på lisensfelling.

Lisensfelling for ulv er i perioden 1. oktober til 31. mars og lisensfellingskvoten for 2017/2018 i Oppland er 7 ulv. Et dyr er felt på skadefelling på Toten 7. august.

Kvotejakt på gaupe er i perioden 1. februar til 31. mars og kvote for 2018 vil bli vedtatt på neste rovviltnemndsmøte.

Korrespondanse

Sidsel Røhnebak informerte

Alle nemndas tidligere vedtak om lisensfellingskvoter er påklaget, men ingen klager har fått medhold. Nemnda etterspør svar på sin invitasjon til KLD, LMD og Miljødirektoratet sendt 24. august.

Korrespondanse rovviltnemnda region 3/Oppland 24. august – 28. september 2017

	Dato	Fra	Til	Tema	Til orientering	Utført	Til oppfølging
1	15.08.17	Miljødirektoratet	Storfjellet sankelag v/Ingvald Landet	Avgjørelse i klagessak – Klage frå storfjellet beitelag på avslag om søknadsfelling av jerv i deler av Oppland og Hedmark	x		
2	24.08.17	Rovviltnemnda i region 3	Rovviltnemnda i region 6	Høringsuttalelse – Høring av endringer i rovviltforskriften –		x	

				skadefellingsbestemmelsen for kongeørn og kongeørnprosjekter			
3	24.08.17	Rovviltnemnda i region 3	Rovviltnemnda i region 6	Høringsuttalelse – Revidert forvaltningsplan for rovvilt i region 6/ Midt-Norge		x	
4	24.08.17	Rovviltnemnda i region 3	KLD, LMD og Miljødirektoratet	Invitasjon			x
5	28.08.17	Miljø-direktoratet	Klima- og miljø-departementet	Faglig råd – Klage frå NOAH på lisensfellingskvote for bjørn 2017 i region 3/Oppland	x		
6	29.08.17	Miljø-direktoratet	Nord-Fron kommune	Avslag på søknad om bruk av laus, på drevet halsande hund i skadefelling på jerv i delar av Oppland fylke	x		
7	29.08.17	Miljø-direktoratet	Klima- og Miljø-departementet	Faglig råd – Klage frå rovviltets røst på vedtak om lisensfellingskvote for ulv i region 3/Oppland i 2017/2018	x		
8	06.09.17	Miljø-direktoratet	Foreningen våre rovdyr	Avgjørelse i klagesak – skadefellingstillatelse på gaupe i Nord- Aurdal og Sør-Aurdal/Oppland fylke	x		
9	06.09.17	Klima- og Miljø-departementet	NOAH for dyrs rettigheter	Avgjørelse på klage på vedtak om betinget skadefelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv i 2017/2018 i region 3	X		
10	07.09.17	Klima- og miljø-departementet	NOAH for dyrs rettigheter	Avgjørelse av klage på vedtak om kvote for lisensfelling av bjørn i 2017 i region 3	x		
11	14.09.17	Miljø-direktoratet	NOAH	Avgjørelse i klagesak – klage fra NOAH på vedtak om skadefelling av 1 bjørn i Ringebu kommune, Oppland fylke	x		
12	14.09.17	Rovviltnemnda i region 3	Adresseliste	Møte angående samordningsoppdraget for jerv i Sør-Norge, 8. september 2017 i Trondheim			x
13	25.09.17	KLD	Rovviltets røst	Avgjørelse av klage på vedtak om lisensfellingskvote på ulv i region 3 i 2017-18	x		

FKT/Økonomi

Sidsele Røhnebak orienterte

Ramme FKT-Oppland: kr. 4 850 000 i april 2017

Økt ramme i løpet av sommeren med kr 4 000 000, og venter på utvidet ramme etter kartlegging Toten og Hadeland

Forenklet budsjett

Løyvd april 2017 – kommuner/beitelag kr. 2 000 000
 Prosjekter/lokale Fou kr. 1 000 000
 Satt av til akutte tiltak kr. 950 000
 Satt av til skadefelling kr. 900 000
 Sum kr. 4 850 000

1. Skadefelling:

Kostnader med skadefelling per dato – inkluderer ikke utgifter tilskadefelling ulv Toten /Hadeland

- Løyvd ramme kr. 1 130 000, og per dato mottatt krav på kr. 850 000.
- Antar at kostnader med skadefelling ulv Toten/Hadeland er ca. kr. 1 700 000, basert på anslag fra kommunene

2. Tilskudd til flytting av sau, beiteleie og tilsyn

beiteleie, tilsyn og frakt	antall sau		tilskudd	per sau	per sau/dag	
Besetning fra Gran til Nord-Fron	209	33 dager	77 594	371	11	
Besetning fra Gran til Nord-Fron	415	33 dager	143 500	346	11	
Besetning fra Kolbu til Nord-Fron	237	25 dager	73 274	309	12	
Besetning fra Kolbu til Nord-Fron	180	39 dager	83 820	466	12	
Besetning fra Kolbu til Nord-Fron	213	32 dager	81 812	284	9	
Bestening fra Kolbu til Haldorbu	415	46 dager	42 800	*103		ikke frakt
	1669	35 dager	502 800	301		

3. Oversikt over akutte tiltak sommer 2017

Akutte tiltak		søkt	løyvd	utbetalt
Vestre Toten	Tilsyn pga ulv	30 000	30 000	
Østre Toten	Tilsyn pga ulv	40 000	40 000	
Ringebu - Vekkom	Tilsyn pga ulv	30 000	30 000	
Landbrukets fagråd hadeland	4 beredskapskveer	175 000	175 000	131 250
Ringebu- Fåvang	Tilsyn ulv	30 000	30 000	
Søndre Land	Tilsyn ulv	10 000	10 000	
Nord-Aurdal	kadaverhunde gaupe	15 000	12 000	
Ringebu - Fåvang	tilsyn ulv	10 000	10 000	
Ringebu - Fåvang	tilsyn bjørn	20 000	20 000	
Ringebu - Brekkom		20 000	20 000	
forskudd utsatt slipp Gran		40 000	30 000	30 000
forskudd utsatt slipp Gran		30 000	30 000	30 000
Akutt Nord-Fron		15 000	15 000	
Oppland Sau og Geit	Radiobjøller	200 000	200 000	200 000
Sum		665 000	652 000	391 250

Vedtak: Brev og orienteringer tas til etterretning

31/17 Orientering om status kartleggingsoppdraget fra klima- og miljødepartementet om kostnader knyttet til ulv Hadeland/Toten/Hurdal

Kort fra «Kartlegging av utgiftene til beitebrukerne på Hadeland og Toten»

1. 4. august 2017 - Møte på Lygna – Landbruks- og matminister Jon Georg Dale og statssekretær i Klima og miljødepartement Lars Andreas Lunde og vel 80 inviterte deltakere
2. 10. august 2017 – Brev fra KLD – «Håndtering av det økonomiske oppgjøret på Hadeland, Toten, Hurdal og omegn»

Fylkesmannen i Oppland og Fylkesmannen i Oslo/Akershus satte opp følgende framdriftsplan:

1. 14. august – brev fra Fylkesmannen i Oppland til berørte kommuner og beitelag – kartlegging av kostnader i forbindelse med ulv sommeren 2017
2. 28. august frist for beitelag og kommuner for å levere kartlegging/utfylling av regneark
3. 30. august, 31. august og 1. september - dialogmøter med 13 beitelag og 4 kommuner etter utfylling av regneark
4. Dialogmøte med FMOA og Miljødirektoratet uke 36 og 37
5. Kartlegging oversendes Klima- og miljødepartementet uke 38 – notat sendt 21. september 2017.

Ellers:

- Kartleggingsarbeidet omfatter 146 saueprodusenter og 40 storfeprodusenter fra 7 sauebeitelag og 6 storfebeitelag i 4 kommuner.
- Saueprodusentene har i alt vel 28 000 sau.
- Hovedbelastning har vært i Gran sauebeitelag og Kolbu sausankelag som har henholdsvis 43 medlemmer/9 800 sau og 29 medlemmer/5 700 sau
- 24 produsenter fra disse to beitelaga har dokumentert vel 300 sau tatt av ulv i perioden 4. juni til 7. august

Landbrukskontoret for Hadeland inviterer, i samarbeid med Fylkesmannen i Oppland og Fylkesmannen i Oslo/Akershus til evalueringsmøte – etter ulveangrep sommeren 2017 - Gran rådhus 12. oktober.

32/17 Orientering om status og framdrift samordningsoppdraget jerv

Aud Hove orienterte fra møte sammen med ledere i rovviltnemndene for region 5 og 6 og Miljødirektoratet 8. september 2017. Det er behov for mer avklaring/plan for felles forvaltning mot Møre og Romsdal. Hele prosessen med samordningsoppdraget har stoppet opp, og må nå komme i gang igjen. Sekretariatene for region 3, 5 og 6 må samsnakke med NINA og få etterspurte kunnskaper via finansiert GIS-verktøy. Videre må vi få på plass en ny framdriftsplan, og det er aktuelt med et felles møte for region 3, 5 og 6 i f.eks. februar 2018. Sekretariatet skal legge fram forslag til framdriftsplan på nemndsmøtet i november.

33/17 Orientering om lisensfellingsprosjektet i oppland høst/vinter 2017/2018

Tom Rune Engen/prosjektleder lisensfellingsprosjektet orienterte.

Prosjektet går nå inn i sin fjerde sesong. Det er nylig gjennomført to møter med jeger som er med i lisensfellingsprosjektet, henholdsvis i Finndalen 12. september og i Frydalen 19. september. Hovedutfordringen er organisering og samordning. Det er viktig å ikke ha for mange åteplasser, men at de som er må være bemannet hver eneste natt. Dette krever mer organisering, og at folk innenfor prosjektet også kan bidra utenfor egen kommune. Det er nå 16 åteplasser innenfor prosjektet. Videre er det etablert en lukket facebookgruppe som fungerer godt som informasjonskanal.

Båser settes ut der det er forholdsvis enkelt å komme fram og hvor det er god mobildekning. Det er et absolutt krav ved elektronisk overvåking. Så langt har den elektroniske overvåkingen fungert bra i Oppland, med en «feilmelding» på under 2 % (dvs. da må en sjekke båden fysisk).

Ellers er følgende viktig for god måloppnåelse av lisensfellingsprosjektet.

- Forbedret skjøtsel av åter og buer
- Bedre på bruk av hund ved lisensfelling av jerv
- Bedre organisering av mannskap

34/17 Eventuelt

- a) Riksrevisjonen kommer 26. oktober, og skal ha møte med rovviltnemnda fra kl .10.00 -12.30 og med Fylkesmannen fra kl.13.30 -16.00
- b) Dialogmøte skal gjennomføres 9. november 2017.
- c) Hva skjer med rovviltregion 3 og 5, samt nemnder og sekretariat, når Fylkesmannen for Oppland og Hedmark slås sammen.

Neste ordinære nemndsmøte blir den 9. november 2017 på Statens hus, Fylkesmannen i kombinasjon med dialogmøte.